

Kaavin kirkonkylän asemakaava

Kunnanhallitus 27.05.2024 § 87

Valmistelija

Harri Korhonen, kunnanjohtaja, puh. 044 493 8304

Kaavin kunnanvaltuusto on hyväksynyt kirkonkylän asemakaavan päätöksellään 27.2.2024 § 5. Kunnanhallitus oli todennut päätöksellään 4.3.2024 § 40 että valtuuston päätöksenteossa on tapahtunut menettelytapavirhe eikä ko. päätöstä siten ole laitettu täytäntöön. Perusteluna on ollut, että merkittävä muutos kaavaehdotuksen sisältöön edellyttää kaavaehdotuksen uudelleen nähtäville panoa.

Nähtävillä olleessa kaavaehdotuksessa Kaavin kirkon suojelumerkintä oli SR-1. Kunnanhallituksen esitys ja valtuuston päätös oli kuitenkin suojelumerkinnän osalta SR. Näin merkittävä muutos nähtävillä olleeseen kaavaehdotukseen olisi tullut palauttaa uudelleen valmisteluun.

Liitteinä pöytäkirjaote kunnanvaltuuston päätöksestä 27.2.2024 § 5 sekä kunnanhallituksen täytäntöönpano päätös 4.3.2024 § 40.

Kuntalain 96 §:n mukaan, jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi.

Kunnanvaltuusto on kokoontunut kevään aikana, mutta asemakaavan hyväksymispäätöstä ei ole käsitelty uudelleen valtuustossa. Prosessin etenemiseen on tiedusteltu menettelytapaohjeistusta mm. Kuntaliiton lakiasiain osastolta. Järvi Kuopion seurakunta on tehnyt valtuuston päätöksestä valituksen Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Kaavin kunnanhallitus on antanut lausuntonsa valitusasiaan 15.4.2024 § 60 ja todennut että valtuuston päätöstä ei ole pantu täytäntöön, joten valitus on siten tässä vaiheessa aiheeton.

Itä-Suomen hallinto-oikeus tiedustelee uudelleen kunnan lausuntoa asemakaavan hyväksymispäätöksestä ja tiedustelee asian uudelleen käsittelyn aikataulua kuntalain 96 §:n mukaisesti.

Vaikutusten arviointi

Päätös tukee kuntastrategian ydinarvoa että olemme toiminnassa avoimia ja läpinäkyviä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus
1) esittää valtuustolle, että asemakaavan hyväksymispäätös 27.2.2024 § 5 on kumottava
2) esittää valtuustolle, että valtuusto palauttaa kaavan uudelleen valmisteluun
3) ilmoittaa Itä-Suomen hallinto-oikeudelle, että valtuusto käsittelee asemakaavan hyväksymisen uudelleen seuraavassa kokouksessaan 10.6.2024.

Päätös

Esityksen mukaan.

Toimenpiteet ja otteet Itä-Suomen hallinto-oikeus
kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuusto 10.06.2024 § 28

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto

1) kumoo asemakaavan hyväksymispäätöksen 27.2.2024 § 5

2) palauttaa kaavan uudelleen valmisteluun.

Päätös

Keskustelun kuluessa Jarkko Taskinen esitti, valtuusto hyväksyisi pöytäkirjan siinä, että kirkon merkintä tulisi olla valtuuston tahdon mukaan SR. Esitystä kannatti ensimmäisenä Jari Saario.

Koska keskustelun kuluessa oli tehty kunnanhallituksen esityksestä poikkeava esitys, totesi puheenjohtaja, että asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että kunnanhallituksen pohjaesitystä kannattavat äänestävät JAA ja Taskisen esittämän pöytäkirjan lisäyksen puolesta äänestävä EI. Äänestys suoritettiin puheenjohtajan esityksestä nimenhuutoäänestyksenä.

Äänestyksessä annettiin kuusi (6) JAA-ääntä (Räsänen Ari, Räsänen Yrjö, Tirkkonen, Tiilikainen, Leppänen ja Nykänen) ja yhdeksän (9) EI-ääntä (Heikkinen, Jaronen, Pitkänen, Räsänen Jorma, Saario, Taskinen, Viljamaa-Dirks ja Voutilainen). Kaikkiaan aloitteesta annettiin kaikkiaan 15 ääntä.

Näin ollen kunnanvaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen sillä, että se hyväksyy pöytäkirjan, jonka mukaan kirkon merkintä tulisi valtuuston tahdon mukaan olla SR.

Päivi Jaronen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Toimenpiteet ja otteet

Kunnanhallitus 17.06.2024 § 108

Valmistelija

Harri Korhonen, kunnanjohtaja, puh. 044 493 8304

Kunnanvaltuusto käsitteli kokouksessaan 10.6.2024 Kaavin kirkonkylän asemakaavan hyväksymispäätöstä. Kunnanvaltuusto kumosi 27.2.2024 § 5 tehdyn hyväksymispäätöksensä ja palautti kaavan uudelleen valmisteluun.

Vaikutusten arviointi

Päätös tukee kuntastrategian ydinarvoa että olemme toiminnassa avoimia ja läpinäkyviä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus lähettää sekä Itä-Suomen hallinto-oikeudelle että Järvi Kuopion seurakunnalle tiedoksi valtuuston 10.6.2024 § 28 päätöksen.

Päätös Esityksen mukaan.

Toimenpiteet ja otteet

Kunnanhallitus 19.08.2024 § 117

Valmistelija Harri Korhonen, kunnanjohtaja, puh 044 493 8304

Kaavoittaja Kaavaharju Oy / Jorma Harju on tehnyt esityksen 8.8.2024 kaavaprosessin jatkamisesta:

- täydennetään olemassa olevaa kaava-aineistoa kirkon osalta ottaen huomioon valtuuston tahtotila
- neuvottelu Järvi Kuopion seurakunnan kanssa kaavaprosessin etenemisestä
- kaava-aineiston täydentäminen mm aikaisemmin pidetyn kunta/srk - neuvottelun muistiolla sekä kaavan käsittelyvaiheilla
- uusi kaavaehdotus teknisen ja ympäristölautakunnan käsiteltäväksi ja edelleen kunnanhallitukseen uudelleen nähtäville asetettavaksi

Vaikutusten arviointi Päätös tukee kuntastrategian ydinarvoa että olemme toiminnassa avoimia ja läpinäkyviä.

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus palauttaa Kaavin kirkonkylän asemakaavan tekniselle ja ympäristölautakunnalle uudelleen valmisteltavaksi. Kaavan valmistelussa tulee huomioida valtuuston tahtotila.

Päätös Esityksen mukaan.

Toimenpiteet ja otteet Tekninen toimiala
Kaavaharju Oy / Jorma Harju

Tekninen ja ympäristölautakunta 30.10.2024 § 37

Valmistelija Markus Hartikainen, tekninen johtaja, puh. 044 753 0287

Kirkonkylän asemakaavaehdotus 2:

- Kirkonkylän asemakaavaehdotus 2 on valmisteltu valtuuston tahtotilan mukaiseksi eli kirkko on osoitettu kaavamerkinnällä SR. Kaavaselostusta on täydennetty vastaavalla tavalla.
- Kaavin kunnan ja Järvi-Kuopion seurakunnan neuvottelumuistio on liitetty kaavaselostuksen liitteeksi.

Vaikutusten arviointi Päätös tukee kuntastrategian ydinarvoa että olemme toiminnassa avoimia ja läpinäkyviä.

Esittelijä Tekninen johtaja

Päätösehdotus Tekninen ja ympäristölautakunta esittää, että kunnanhallitus hyväksyy ja päättää asettaa asemakaavaehdotus 2:n maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti yleisesti nähtäville ja pyytää tarvittavat lausunnot.

Päätös Esityksen mukaan.

Toimenpiteet ja otteet Kunnanhallitus

Kunnanhallitus 18.11.2024 § 175

Valmistelija Markus Hartikainen, tekninen johtaja, puh. 044 753 0287
Juho Pulkka, hallintojohtaja, puh. 040 533 1302

Katso tekninen ja ympäristölautakunnan 30.10.2024 § 37 valmisteluosuus.

Vaikutusten arviointi Päätös tukee kuntastrategian päätavoitetta neljä: Kauppakylä Kaavin palvelut säilyvät monipuolisina.

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus asettaa Kaavin kirkonkylän asemakaava ehdotuksen julkisesti nähtäville 30 vuorokauden ajaksi ja pyytää kaava-aineistosta tarvittavat lausunnot.

Päätös Esityksen mukaan.

Toimenpiteet ja otteet

Tekninen ja ympäristölautakunta 19.03.2025 § 15

Valmistelija Markus Hartikainen, tekninen johtaja, puh. 044 753 0287

Kirkonkylän asemakaavaehdotus 2 on ollut julkisesti nähtävillä 21.11.-23.12.2024 välisen ajan. Asemakaavaehdotus 2:sta saatiin kuusi lausuntoa ja yksi muistutus.

Kaavateknisinä muutoksina on tehty seuraavat muutokset:

- Korttelissa 42 tehty kaavatekninen muutos, AO-merkintä on muutettu AP-merkinnäksi (alueella on rivitalo) ja tonttijako päivitetty toteutuneen tilanteen mukaiseksi.

Kaava-aineistossa viittaukset maankäyttö- ja rakennuslakiin on korvattu viittauksiksi 1.1.2025 voimaan tulleeseen alueidenkäyttölakiin.

Asemakaavaehdotus 2:sta saadut lausunnot ja muistutus ovat oheismateriaalina.

Liitteinä ovat 12.3.2025 päivätyt kaavoittajan vastineet, kaavakartta kaavamerkintöineen ja -määräyksineen ja kaavaselostus.

Vaikutusten arviointi Päätös tukee kuntastrategian päätavoitetta neljä: Kauppakylä Kaavin palvelut säilyvät monipuolisina.

Esittelijä Tekninen johtaja

Päätösehdotus Tekninen ja ympäristölautakunta esittää Kaavin kirkonkylän 12.3.2025 päivätyn asemakaavan hyväksyttäväksi kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle.

Päätös Esityksen mukaan.

Toimenpiteet ja otteet Kunnanhallitus

Kunnanhallitus 24.03.2025 § 48

Valmistelija Juho Pulkka, hallintojohtaja, puh. 040 533 1302

Katso tekninen ja ympäristölautakunnan 19.3.2025 § 15 valmisteluosuus.

Vaikutusten arviointi Päätös tukee kuntastrategian päätavoitetta neljä: Kauppakylä Kaavin palvelut säilyvät monipuolisina.

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus hyväksyy vastineet ja esittää Kaavin kirkonkylän asemakaavan hyväksymistä valtuustolle.

Päätös Esityksen mukaan.

Kunnanvaltuusto 28.04.2025 § 14

Kaavin kirkonkylän asemakaavan uudistaminen on aloitettu vuonna 2020. Kaavin kirkonkylän asemakaava oli jo kertaalleen hyväksytty valtuustossa helmikuussa 2024, mutta se oli palautettu uudelleen valmisteluun menettelytapavirheen vuoksi.

Uusi kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä joulukuussa 2024. Tekninen ja ympäristölautakunta on maaliskuussa 2025 esittänyt asemakaavan hyväksymistä. Kunnanhallitus on kokouksessaan 24.3.2025 § 48 hyväksynyt kaavaehdotuksesta annettuihin lausuntoihin laaditut vastineet ja esittänyt valtuustolle Kaavin kirkonkylän asemakaavan hyväksymistä liitteiden mukaisesti.

Liitteenä Kaavin kirkonkylän asemakaavakartta 12.3.2025 ja kaavaselostus 12.3.2025.

Oheismateriaalina muut kaavan käsittelyvaiheet asiakirjat.

Päätösehdotus Valtuusto hyväksyy Kaavin kirkonkylän asemakaavan liitteiden mukaisesti.

Päätös Keskustelun kuluessa Ari Räsänen esitti seuraavaa:

Valtuusto on perehtynyt asemakaava-aineistossa esiin tuotuihin Kaavin kirkon kulttuuriarvoja tukevaan aineistoon ja toisaalta puheena olevan rakennuksen kuntoon ja korjauskustannuksiin kohdistuviin selvityksiin. Asiassa tehtyjen selvitysten nojalla, valtuusto katsoo, että asemakaavaehdotuksessa Kaavin kirkolle ehdotettu SR-merkintä ei ole alueidenkäyttölain edellyttämällä tavalla kohtuullinen rakennuksen omistajalle ja päättää asettaa Kaavin kirkolle kaavamerkinnän SR-1.

Muilta osin asemakaavaehdotus hyväksytään esitetystä muodosta.

Kokous keskeytettiin neuvottelutauon ajaksi klo 17.18-17.29.

Jukka Tirkkonen kannatti Ari Räsäsen esitystä. Koska keskustelun kuluessa oli tehty kunnanhallituksen esityksestä poikkeava kannatettu esitys, oli asiasta äänestettävä.

Puheenjohtajan esityksestä äänestys suoritettiin nimenhuutoäänestyksenä (JAA kunnanhallituksen esitys ja EI muutosesitys). Äänestyksessä annettiin yhteensä 11 JAA-ääntä (Hassinen Teijo, Heikkinen Elvi, Leppänen Kari, Nykänen Arto, Pitkänen Pasi, Räsänen Jorma, Saario Jari, Taskinen Jarkko, Viljamaa-Dirks Satu, Vesterinen Arto, Voutilainen Marko) ja 3 EI-ääntä (Tiilikainen Hilikka, Räsänen Ari, Tirkkonen Jukka).

Näin ollen päätökseksi tuli kunnanhallituksen pohjaesitys.

Ari Räsänen, Jukka Tirkkonen ja Hilikka Tiilikainen jättivät päätöksestä eriävän mielipiteen, joka liitetään pöytäkirjaan.

Toimenpiteet ja otteet

Kunnanhallitus 16.06.2025 § 97

Valmistelija Harri Korhonen, kunnanjohtaja, puh. 044 493 8304

Kaavin kirkonkylän asemakaava päätöksestä kvalt 28.4.2025 § 14 on tehty valitus, joka kohdistuu kiinteistölle Kaavin Hautausmaa 23:128 (202-403-23-128). Kortteli 14, YK (kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialue), kohde nro 17 ev.lut.kirkko, kaavamääräys sr (rakennussuojelukohde). Itä-Suomen hallinto-oikeus Diaarinumero 1259/03.04.04.04.16/2025.

Alueidenkäyttölain 201 §:n mukaan kunnanhallitus voi valitusajan kuluttua määrätä yleis- ja asemakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman kaava-alueen siltä osalta, johon valitusten tai oikaisukehotuksen ei voida katsoa kohdistuvan.

Kunnan on annettava päätös viivytyksettä tiedoksi valittajille ja muutoksenhakuviranomaiselle.

Alueet, johon valituksien katsotaan kohdistuvan, esitetään rajattavaksi täytäntöönpanon ulkopuolelle, mutta muilta osin asemakaava on tarkoitus saattaa voimaan. Maininnat niistä alueista, joita voimaantulopäätös ei koske, merkitään myös voimaantulon mukaiselle kaavakartalle.

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus määrää Kaavin kirkonkylän asemakaavan tulevan voimaan muilta osin kuin Kaavin Hautausmaa 23:128 tilalla olevan ev.lut.kirkon kaavamääräyksen osalta.

Päätös Päätösehdotuksen mukaan.

Toimenpiteet ja otteet Itä-Suomen hallinto-oikeus
Kuopion ev.lut seurakunta

Kunnanhallitus 18.08.2025 § 109

Valmistelija Harri Korhonen, kunnanjohtaja, puh. 044 493 8304

Itä-Suomen hallinto-oikeus pyytää Kaavin kunnan lausuntoa Kuopion ev.lut seurakunnan 27.5.2025 jättämään valitukseen Kaavin kirkon suojelumerkinnästä.

Valituksessa vedotaan siihen että Kaavin valtuusto on päättänyt asemakaavassa Kuopion seurakuntayhtymän omistaman Kaavin kirkon suojelusta, vaikka sillä ei olisi ollut toimivaltaa päättää kirkollisen rakennuksen suojelusta. Seurakunta vetoaa että rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain 2 §:n 3 momentin mukaan kirkollisista rakennuksista säädetään kirkkolaissa ei siis asemakaavassa tai rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain perusteella.

Toinen perustelu valitukselle on se että Kaavin valtuusto ei ole perustellut päätöstään Kaavin kirkon suojelusta. Kaavan vahvistamispäätöksestä ei käy ilmi, perustuuko valtuuston päätös alueidenkäyttölain 57 §:n 2 momenttiin vai 3 momenttiin, eikä kaavan valmisteluaineistoon (kappale 4.1, maakunnallisesti arvokkaat kohteet) sisälly Kaavin kirkkoa tai sitä koskevia inventointiaineistoon sisältyviä suojeluperusteita. Kaavin kirkkoa koskevalle suojelumääräykselle ei ole esitetty alueidenkäyttölain tai rakennussuojelulain mukaisia perusteita.

Kirkon suojelumääräysten kohtuullisuutta ei kaavaa laadittaessa ole selvitetty. Kaavan taloudellisia ja toiminnallisia vaikutuksia tai kirkon teknisiä ja rakenteellisia merkittäviä ongelmia ei päätöksessä ole huomioitu. Suojelua koskeva päätös on rakennuksen omistajan kannalta kohtuuton.

Valitus 27.5.2025 kokonaisuudessaan esityslistan oheismateriaalina.

Kunnanhallituksen vastine toimivalta kysymykseen:

Asemakaavaehdotus on ollut asian mukaisesti julkisesti nähtävillä 21.11.-23.12.2024 välisen ajan. Kaavoittaja on laatinut 12.3.2025 päivätyt vastineet sekä päivittänyt kaavakartan kaavamerkintöineen ja -määräyksineen ja kaavaselostuksen. Kunnanhallitus on päätöksellään 24.03.2025 § 48 hyväksynyt vastineet ja esittänyt Kaavin kirkonkylän asemakaavan hyväksymistä valtuustolle. Valtuusto on päätöksellään 28.04.2025 § 14 hyväksynyt Kaavin kirkonkylän asemakaavan. Joten itse kaavaprosessi siten on tapahtunut toimivallan mukaisesti.

Kirkolliset rakennukset voidaan suojella joko kirkkolain (652/2023) 22 § nojalla kirkkohallituksen päätöksellä **tai maankäyttö- ja rakennuslain (nyk. alueiden käyttölaki) nojalla kaavalla**. Rakennusperinnön suojelemisesta annettu laki (498/2010) taas ei sovellu kirkon suojeluun, kuten säädetään rakennusperintölain 2 §:n 4 momentissa.

Alueiden käyttölaki 50 § 1 mom. Alueiden käytön yksityiskohtaista järjestämistä, rakentamista ja kehittämistä varten laaditaan asemakaava, jonka tarkoituksena on osoittaa tarpeelliset alueet eri tarkoituksia varten ja ohjata rakentamista ja **muuta maankäyttöä paikallisten olosuhteiden, kaupunki- ja maisemakuvan, hyvän rakentamistavan, olemassa olevan rakennuskannan käytön edistämisen** ja kaavan muun ohjaustavoitteen edellyttämällä tavalla.

Alueiden käyttölaki 52 §, **Asemakaavan hyväksyy kunnanvaltuusto**. Valtuuston päätösvaltaa voidaan johtosäännössä siirtää kunnanhallitukselle tai lautakunnalle.

Alueiden käyttölaki 54 § 2 mom. Asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. **Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää.** Kaavoitettavalla alueella tai sen lähiympäristössä on oltava riittävästi puistoja tai muita lähivirkistykseen soveltuvia alueita.

Alueiden käyttölaki 57 § 2 mom. Jos jotakin aluetta tai rakennuskohdetta on maiseman, luonnonarvojen, rakennetun ympäristön, **kulttuurihistoriallisten arvojen** tai muiden erityisten ympäristöarvojen vuoksi suojeltava, asemakaavassa voidaan antaa sitä koskevia tarpeellisia määräyksiä (*suojelumääräykset*). Suojelumääräysten tulee olla maanomistajalle kohtuullisia.

Kunnanhallituksen vastine perusteluihin:

Rakentamislaki 12 §, Rakentamisessa, rakennuksen korjaus- ja muutostyössä sekä **rakennuksen tai sen osan purkamisessa on huolehdittava siitä, ettei historiallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokkaita rakennuksia** tai kaupunkikuvaa turmella.

Perusteluina rakennuksen suojelumerkinnälle ovat sekä Pohjois-Savon liiton että museoviraston lausunnot kaavaehdotukseen.

Voimassa olevassa Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2030 suunnittelualueelle on osoitettu taajamatoimintojen alueen (a) ja keskustatoimintojen alakeskuksen (ca21), sekä Kaavin keskustan kulttuuriympäristön merkinnät. Maakuntakaava ottaa huomioon kulttuuriympäristön kokonaisuuden. Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2040 on Kaavin kirkko arvioitu maakunnallisesti merkittäväksi moderniksi rakennukseksi. **Kaavin maakunnallisesti merkittävät modernin aikakauden rakennukset Kaavin kirkko, uusi pappila, taksiasema ja kunnantalo on osoitettu sr suojelumerkinnällä.** Lisäksi on otettu voimassa olevasta maakuntakaava 2030 huomioon suojelumerkinnällä muut maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöön kuuluvat rakennukset entinen lääkärintalo, peruskoulun ala-aste, tapuli, iso pappila ja entinen lainajyvästö.

Maakuntakaavan tausta-ainistosta todetaan että Kaavin moderni kirkko vihittiin käyttöön 18.12.1983. Kirkko rakennettiin tulipalossa vuonna 1980 tuhoutuneen Kaavin kolmannen kirkon paikalle. Maisemallisesti keskeinen kirkkorakennus on moderni tulkinta perinteisestä ristikirkosta. Yhdistetty hautausmaan ja tapulin kokonaisuuteen.

Kirkko on muodoltaan neliö, joka on käännetty 45 asteen kulmassa suhteessa yhtenäiseen ristikattoon. Katon päätykolmiot ovat kohti neliömassan nurkkia, jotka on viistetty cerdamaisesti pääsisäänkäynnin, sivulaivojen sekä alttarin suuntaan. Muutoin kirkko on **modernin** luonteen mukaisesti hyvin pelkistetty. Myös interiööri on pelkistetyn harmoninen. Altтарin taustaseinänä on lasijulkisivu. Lattiamateriaalina on neliötiililaatta ja seinät on maalattu valkoisiksi, elementtisaumojen jäsentäessä vaikutelmaa. Kalusteet ja sisäkatto ovat mäntyä. Katon palkistoruode on jätetty näkyviin. Kirkossa on pääovesta oikealla katsottuna lastenhuone ja valmistautumishuone. Vasemmalla ovat sakasti ja apusakasti. Alakerta toimii teknisenä tilana ja varastona.

Kirkossa on 550 istumapaikkaa ja kaikkien lisäpenkkien ollessa käytössä 690 paikkaa.

Pohjois-Savon alueellinen vastuumuseo toteaa kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa että aiemmin nähtävillä ollut muutosehdotusta on päivitetty ainakin Kaavin kirkkoa koskevien suojelutavoitteiden osalta. **Aiemmin esitetyn sr-1-merkinnän sijaan kirkkorakennukselle esitetään sr-merkintää.** Pohjois-Savon alueellisella vastuumuseolla ei ole huomautettavaa nähtävillä olevaan asemakaavan muutosehdotukseen arkeologisen kulttuuriperinnön tai rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

On huomioitava että Kaavin ev.lut kirkolla ei ole ollut aiemmin mitään suojelumerkintää vaan kirkon merkitys on tullut esille kaavoitustyön edetessä. **Tämä on yksi keskeisin asia ja tavoite kaavoitusprosesseissa.** Kirkon merkitys rakennustaiteellisesti modernin aikakauden rakennuksena on kiistaton. Tämä on todettu sekä kunnan ulkopuolisten asiantuntijatahojen että kuntalaisten toimesta.

Kunnanhallituksen vastinen suojelumääräyksen kohtuullisuuteen:

Kuopion ev. lut. seurakunta on kiinteistöstrategiassaan päättänyt että Kaavin kirkko puretaan ja toteutetaan nykyistä käyttöä vastaava kirkollinen rakennus. Tämä strateginen päätös on tehty vuosia sitten ja on omalta osaltaan johtanut kirkkorakennuksen teknisen kunnan heikkenemiseen.

Kirkkorakennus on teknisesti haastava, mutta sen tekniikka ja rakenteet ovat pääosin alkuperäisiä. Kirkko rakennuksella on ikää jo yli neljäkymmentä vuotta joten se joka tapauksessa vaatii ikänsäkin puolesta peruskorjausta.

Kaavin Pitäjöseura ry on laatinut yhteenvedon Kaavin kirkosta aina 2000 luvun alusta tähän päivään saakka. Pitäjöseuran yhteenvedo liitetään tämän lausunnon liitteeksi, jonka perusteella voidaan todeta että ongelmat rakenteissa oli tiedostettu jo vuosikymmeniä sitten.

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus pitää Kuopion ev. lut. seurakunnan laatimaa valitusta aiheettomana yllä selostusosassa olevilla perusteluilla.
Päätös	Keskustelun kuluessa Ari Räsänen esitti, että asia jätetään pöydälle. Tämän jälkeen keskustelu suunnattiin pöydällepanoon. Esitys pöydällepanosta ei saanut kannatusta, joten keskustelua asiasta jatkettiin. Esityksen mukaan.
Toimenpiteet ja otteet	Itä-Suomen hallinto-oikeus

Kunnanhallitus 20.04.2026 § 56
56/10.02.03/2024

Valmistelija Harri Korhonen, kunnanjohtaja, puh. 044 493 8304

Itä-Suomen hallinto-oikeus on päätöksellään 2.4.2026 kumonnut valituksenalaisen päätöksen siltä osin kuin kiinteistöllä 204-403-23-128 sijaitseva Kaavin kirkko on osoitettu rakennussuojelukohteeksi (sr-17). Hallinto-oikeuden päätös tarkoittaa että sr merkintää kirkon kohdalla asemakaavassa ei ole.

Hallinto-oikeuden päätöksestä voidaan todeta mm. että valtuustolla olisi ollut toimivalta kirkon suojelumerkinnän osalta. Päätöksessä kirkon kaavamerkinnän osalta ei kuitenkaan ollut riittäviä selvityksiä ja keskeisessä roolissa selvityksissä olisi ollut museoviraston arvio. Pelkkä Pohjois-Savon alueellisen vastuumuseon kannanotto kaavamerkintään ei ollut hallinto-oikeuden mukaan riittävä peruste. Myös kohteen kohtuullisuusarvio puuttui, joka olisi tullut laatia kaavaprosessin yhteydessä.

Hallinto-oikeuden päätöksessä mainitaan myös että asiakirjoissa on käytetty virheellistä lain kohtaa. Teknisluonteisena täsmennyksenä muutetaan sr-merkinnän viittaus AKL:n 41 §:n sijaan 54.2 §:ään.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan kunnalla on oikeus hakea hallinto-oikeuden päätökseen muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valituslupa myönnetään, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi,
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi, tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Korkein hallinto-oikeus voi myöntää valitusluvan myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta päätöksestä.

Valittajan on valituslupaa hakiessaan ilmoitettava edellä mainittu peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valittaja katsoo, että valitusluvan myöntämiseen on edellä tarkoitettu peruste.

Valituslupahakemuksessa voi tuoda esille uusia seikkoja tai todisteita, jotka tukevat vaatimusta siitä, että hallinto-oikeuden päätös on lainvastainen. Uusien seikkojen tulee liittyä valituksenalaiseen päätökseen ja tukea sitä, miksi päätös on virheellinen. Uusien seikkojen esittämisen tulee tähdätä erityisesti siihen, että valituslupa myönnetään (esimerkiksi virheellinen lain soveltaminen muissa samanlaisissa asioissa tai oikeudenkäyntivirhe).

Valituslupahakemukseen voi lisätä uusia seikkoja, mutta korkein hallinto-oikeus valituslupa-asiaa harkitessa keskittyy pääosin arvioimaan onko hallinto-oikeus toiminut laillisesti.

Käytännössä siis valituslupa myönnetään vain ennakkopäätösperusteella, ilmeisen virheen vuoksi tai muusta painavasta syystä.

Muutoksenhakuasian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 610 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu.

Kaava-asian saatua lainvoiman Kaavin kirkonkylän asemakaava tulee kuuluttaa kokonaisuudessaan voimaantulleeksi.

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	<p>Kunnanhallitus:</p> <ol style="list-style-type: none">1) ei hae valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta2) asemakaava-aineisto saatetaan vastamaan hallinto-oikeuden päätöstä3) asemakaava kuulutetaan tulemaan voimaan kokonaisuudessaan4) edellyttää kunnan ja seurakunnan välistä neuvottelua Kaavin kirkon jatkosta
Päätös	<p>Kunnanjohtaja täydensi päätösehdotustaan kohdalla viisi:</p> <p>5) pyytää Museovirastoa arvioimaan Kaavin kirkkoa kirkkolain perusteella.</p> <p>Ari Räsänen esitti, että lisäystä päätökseen ei tehdä (kunnanhallitus hyväksyy alkuperäisen päätösehdotuksen). Ehdotusta kannatti Elvi Heikkinen. Koska oli tehty esittelijän muutetusta esityksestä poikkeava kannatettu ehdotus, oli asiasta äänestettävä.</p> <p>Äänestys toteutettiin puheenjohtajan johdolla nimenhuutoäänestyksenä (JAA esittelijän muutettu esitys ja EI Räsänen kannatettu esitys). Äänestyksessä annettiin yhteensä seitsemän ääntä. JAA ääniä annettiin kolme (Ruokolainen, Pasanen ja Viljamaa-Dirks) ja EI ääniä annettiin neljä (Tirkkonen, Räsänen, Tiilikainen ja Heikkinen).</p> <p>Näin ollen päätökseksi tuli seuraava päätös:</p> <p>Kunnanhallitus:</p> <ol style="list-style-type: none">1) ei hae valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta2) asemakaava-aineisto saatetaan vastamaan hallinto-oikeuden päätöstä3) asemakaava kuulutetaan tulemaan voimaan kokonaisuudessaan4) edellyttää kunnan ja seurakunnan välistä neuvottelua Kaavin kirkon jatkosta
Toimenpiteet ja otteet	Tekninen ja ympäristöosasto